

MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA

U SLAV. BRODU

15

Muzej u Slav. Brodu osnovan je kao Gradski muzej. inicijativom brodskih gradjana 1933. god. Temelj je bila numizmatička zbirka od oko 4.000 primjeraka i to uglavnom staree rimskog novca, te zbirka vojnih plaketa i satova-dar privatnika. Bogatstvo i raznovrsnost gradje omogućila je, da su muzejske zbirke u vrlo kratke vrijeme mnogo napredovale (sakupljene je oko 20.000 predmeta).

Osobito su bili dragocjeni predmeti, koji potječu iz vremena Vojne Krajine, zatim predmeti umjetnog obrta, ceheva, etnološki materijal i t. d. Privatna stambena zgrada u kojoj je muzej bio smješten postala je zato pretijesna i bila je niz godina smetnja njegovom daljnjem razvoju. Nekolike godina nakon oslobodjenja bio je otvoren odjel Narodne revolucije i privremeno smješten u zasebnoj zgradi.

Debivanje nove zgrade u ljeto 1952. god. omogućilo je, da se izvrši potpuna reorganizacija i ostvari zamisao postava zavičajnog muzeja u cjelini. Prizemna zgrada, bivši magistrat Slobodne vojne općine Bred, sastoji se iz tri dijela od kojih je srednji gradjen početkom XIX. st. Adaptacijem se dobile deset izložbenih prostora (600m²), dok će se ostatak upotrijebiti za uređovnice, čitaonicu, knjižnicu, arhiv i depot.

Raspored zbirki po odjelima je slijedeći: geografska i priredoslovna zbirka, arheologija (prethistorija i rimske doba) srednji vijek i Turske doba, Vojna Krajina, stari Bred, doba kraljevine Jugoslavije, i Narodna revolucija. U drugom i trećem dijelu zgrade bit će postavljena etnološka zbirka i socijalisti-

70ka izgradnja.

Uperene s reorganizacijom postava izrađuju se nove, moderne vitrine, dok će se sam postav pokušati dati prema savremenim muzeološkim principima. Veći dio radova oko pripremanja je već završen i muzej će biti ponovo otvoren za javnost u teku ovoj godini.

U sastavu osoblja radi sada dva stručnjaka; historičar (I. Kovačević, ujedno i direktor) i historičar umjetnosti (P. Stašić), zatim jedan slikar (V. Antipov) i tajnik ustanove (Z. Brkić).

Muzej ima knjižnicu (10.000 svezaka), fototeku (5.000 snimaka) i arhiv u kojem značajno mjesto zauzima katastar iz vremena vojne krajine od 1720 god. na dalje i zapisi magistrata slobodne vojne općine Bred.

Baza za kulturno-prosvjetni rad ustanove treba da bude izvorana, koja će služiti za povremene izložbe kao i prigodna predavanja. Suradnjom s drugim ustanovama muzejske-konzervatorskog sektora, ustanova će nastojati razviti i propagandnu djelatnost.

Obzirom na teritorijalni djelokrug gradnja je dosada, uglavnom, sabirana s područja grada i kotara Slav. Bred, ali i s desne obale rijeke Save (srez bosanske-brodski). Posebni činici uvjetovali su ove područje-Brodsko Posavlje kao geografsku, ekonomsku i kulturnu cjelinu čemu odgovara i novi naziv ustanove.

Prof. Ivan Kovačević

1954. g.